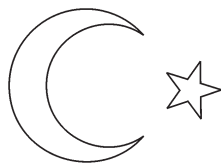

USTAV

Islamske zajednice u Srbiji

Novi Pazar, 1428/2007.

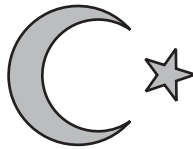

MEŠIHAT ISLAMSKJE ZAJEDNICE U SRBIJI

IZDAVAČ:
MEŠIHAT ISLAMSKJE ZAJEDNICE U SRBIJI
IZDAVAČKA USTANOVA "EL-KELIMEH"

ŠTAMPA: **GRAFOKARTON**, Prijepolje

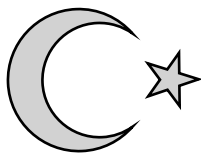
1428/2007.

USTAV

Islamske zajednice u Srbiji

Novi Pazar, 1428/2007.

USTAV

Islamske zajednice u Srbiji

Novi Pazar, 1428/2007.

Polazeći od kur'anske zapovijedi "Svi se čvrsto Allahovog užeta držite i nikako se ne razjedinjujte" (Ali Imran, 103) te hadisa Allahovog Poslanika "Ostavio sam vam dvije stvari, ukoliko ih se budete pridržavali, nećete nikada zalutati: Allahovu Knjigu i moj Sunnet", Sabor Islamske zajednice u Srbiji (u daljem tekstu: Sabor), na zasijedanju održanom 27. marta 2007. god. u Novom Pazaru, usvojio je

USTAV

Islamske zajednice u Srbiji

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Islamska zajednica u Srbiji (u daljem tekstu: Islamska zajednica) je jedna i jedinstvena tradicionalna vjerska zajednica muslimana sa područja Sandžaka, Preševske doline, Centralne Srbije i Vojvodine, muslimana dijaspore i drugih muslimana koji je prihvataju kao svoju.

Član 2.

Svoj legitimitet Islamska zajednica temelji na Kur'anu, Sunnetu, istorijskom kontinuitetu od šejhu-l-islama iz Istanbula posredstvom menšure i murasela, vjersko-pravnim i vjersko-prosvjetnim institucijama muslimana u Srbiji, te volji uleme i pripadnika Islamske zajednice.

Član 3.

Islamska zajednica je autonomna u svom radu, utvrđivanju svojih djelatnosti i upravljanju svojom imovinom.

Član 4.

Islamska zajednica je neodvojivi dio islamskog ummeta.

Član 5.

Islamska zajednica može uspostavljati posebne odnose sa drugim islamskim zajednicama u skladu sa svojim interesima.

Islamska zajednica može uspostaviti posebne odnose sa islamskim zajednicama u okruženju, na nivou zajednice ili muftijstva, u skladu sa kulturološkim i jezičkim posebnostima.

Odluku o uspostavljanju posebnih odnosa donosi Sabor.

Član 6.

Sjedište Islamske zajednice je u Novom Pazaru.

Islamska zajednica može imati svoje sjedište i u Beogradu.

Član 7.

Prava i obaveze pripadnici Islamske zajednice ostvaruju u džematu, organima i ustanovama Islamske zajednice.

Član 8.

Organi i ustanove Islamske zajednice organizuju se u skladu sa Kur'anom, Sunnetom i tradicijom muslimana sa područja Islamske zajednice.

Član 9.

Cilj Islamske zajednice je da svi njeni pripadnici žive u skladu sa islamskim normama.

Svoj cilj Islamska zajednica ostvaruje:

- osnivanjem i održavanjem džamija i mesdžida kao centara vjerskog života,
- održavanjem vjerskog poučavanja,
- izučavanjem islama,
- osnivanjem i radom vjerskih i drugih škola, univerzite-
ta, fakulteta i vaspitno-odgojnih ustanova,
- osnivanjem i održavanjem biblioteka, izdavačkih kuća,
muzeja, instituta, hanikaha, humanitarnih društava, arhiva i
drugih ustanova Islamske zajednice,
- organizovanjem izdavačke djelatnosti,
- osnivanjem radio-difuznih i drugih informativnih usta-
nova,
- osnivanjem i djelovanjem odgovarajućih dobrotvornih
i humanitarnih ustanova,
- osnivanjem staleških i drugih udruženja,
- sticanjem, održavanjem i zaštitom imovine,
- uspostavljanjem i održavanjem saradnje sa islamskim za-
jednicama, ustanovama i organizacijama kod nas i u svijetu,
- saradnjom sa muslimanskim nacionalnim institucijama,
- saradnjom sa organima javne vlasti i odgovarajućim
institucijama u zemlji,
- saradnjom sa drugim vjerskim zajednicama,
- svakom drugom djelatnošću usmjerenom na vjersko-
kulturno uzdizanje muslimana.

Član 10.

Islamska zajednica čuva vjerodostojnost islamskih vrijednosti i normi, te osigurava njihovo tumačenje i primjenu.

U tumačenju i izvršavanju ibadetskih islamskih dužnosti u Islamskoj zajednici primjenjuje se hanefijski mezheb.

Član 11.

Islamska zajednica se brine o islamskom odgoju i obrazovanju svojih pripadnika i zalaže za očuvanje vrijednosti braka i porodičnog života.

Vjersko poučavanje mogu obavljati samo lica koja su za to zadužena od strane Islamske zajednice.

Član 12.

Islamska zajednica se stara o vjerskim pravima muslimana.

Član 13.

Islamska zajednica, u skladu sa svojim mogućnostima, osigurava svojim pripadnicima uslove za izvršavanje islamskih dužnosti.

Član 14.

Islamska zajednica učestvuje u izgradnji i razvoju društva u skladu sa islamskim načelima i univerzalnim civilizacijskim vrijednostima.

Član 15.

Islamska zajednica organizuje i pomaže aktivnosti kojima se poboljšavaju društveni i materijalni uslovi života muslimana.

Član 16.

Islamska zajednica organizuje djelatnosti kojima stiče, štiti i uvećava imovinu Islamske zajednice.

Član 17.

Dužnosti u Islamskoj zajednici mogu se povjeravati osobama koje imaju odgovarajuće stručno znanje i koje su svojim islamskim ponašanjem stekle ugled u džematu u kojem žive i u sredini u kojoj djeluju.

Član 18.

Islamska zajednica ima svojstvo pravnog lica.

Član 19.

Islamska zajednica ima svoj bajrak i simbol.

Član 20.

Bajrak Islamske zajednice je zelene boje sa simbolom Islamske zajednice boje zlata na sredini.

Dužina bajraka je dva puta veća od njegove širine.

Član 21.

Simbol Islamske zajednice čine: polumjesec otvoren na desnu stranu i petokraka zvijezda ispred otvorenog dijela polumjeseca, s tim što se dva kraka zvijezde naslanjaju na zamišljeni dio kruga oko polumjeseca.

Član 22.

Organi i ustanove Islamske zajednice imaju pečat okruglog oblika sa simbolom Islamske zajednice.

Član 23.

Službeni kalendari u Islamskoj zajednici su hidžreški kalendar i gregorijanski kalendar.

Hidžreški kalendar utvrđuje Mešihat i objavljuje u svom glasilu.

Član 24.

Pripadnik Islamske zajednice ima obaveze i prava.

Obaveze pripadnika Islamske zajednice su:

- da se pridržava islamskih normi, da štiti islamske vrijednosti i čuva islamske običaje,
- da poznaje i primjenjuje propise Islamske zajednice,
- da daje redovne doprinose i druge priloge za potrebe Islamske zajednice,
- da čuva ugled i jedinstvo Islamske zajednice.

Prava pripadnika Islamske zajednice su:

- da slobodno izražava svoju pripadnost islamu i izvršava islamske dužnosti,
- da se islamski odgaja i obrazuje,
- da koristi ustanove Islamske zajednice u izvršavanju islamskih dužnosti,
- da učestvuje u zajedničkim aktivnostima u džematu,
- da bira organe Islamske zajednice i da bude biran u organe Islamske zajednice,
- da bude obaviješten o radu organa i ustanova Islamske zajednice,
- da se obraća organima Islamske zajednice radi zaštite svojih vjerskih prava,
- da u okvirima odgovarajućih propisa koristi imovinu Islamske zajednice.

II USTROJSTVO ISLAMSKE ZAJEDNICE

1. DŽEMAT

Član 25.

Džemat je osnovna organizaciona jedinica Islamske zajednice.

Džemat u pravilu sačinjava skupina od najmanje 100 muslimanskih domaćinstava, koja žive na jednom području i koja su međusobno povezana u izvršavanju zajedničkih islamskih dužnosti.

Odluku o formiranju džemata donosi Mešihat, na prijedlog odbora medžlisa.

Član 26.

Organi džemata su skupština džemata i džematski odbor.

Član 27.

Skupštinu džemata sačinjavaju svi članovi Islamske zajednice iz tog džemata koji su navršili 18 godina života.

Skupština džemata bira: džematski odbor, predsjednika džematskog odbora, zastupnike džemata u skupštini medžlisa i delegate džemata za izbornu tijelo koje bira sabornike Islamske zajednice, te donosi važnije odluke koje se tiču organizacije džemata i vjerskog života u džematu.

Član 28.

Džematski odbor ima pet članova u džematima koji imaju do 200 domaćinstava i sedam članova u džematima sa više od 200 domaćinstava.

Imam je član džematskog odbora po položaju u okviru predviđenog broja članova džematskog odbora.

Imam se brine o vjerskom životu u džematu, vodi matične knjige džemata i predstavlja džemat u stvarima vjere.

Član 29.

Džematski odbor osigurava uslove za vjerski život u džematu.

Predsjednik džematskog odbora predstavlja džemat u administrativnim poslovima i predsjedava skupštinom džemata.

2. MEDŽLIS

Član 30.

Medžlis je viša organizaciona jedinica Islamske zajednice koja u pravilu obuhvata najmanje pet džemata koji čine povezanu cjelinu.

Izuzetno za gradove sa manje od pet džemata, medžlis obuhvata postojeći broj džemata.

Odluku o osnivanju novog medžlisa ili pripajanju postojećeg medžlisa drugom medžlisu donosi Sabor na prijedlog Mešihata.

Organi medžlisa su: skupština medžlisa i odbor medžlisa.

SKUPŠTINA MEDŽLISA

Član 31.

Skupštinu medžlisa čine izabrani zastupnici džemata. Džemati koji imaju do 200 domaćinstava u skupštinu medžlisa biraju jednog zastupnika, a džemati sa više od 200 domaćinstava biraju dva zastupnika.

Skupština medžlisa:

- bira članove odbora medžlisa,
- daje opšte smjernice za rad odbora medžlisa,
- usvaja godišnji izvještaj o radu odbora medžlisa,
- daje saglasnost na budžet i završni račun medžlisa.

U medžlisima sa jednim džematom skupština džemata i džematski odbor su istovremeno skupština medžlisa i odbor medžlisa.

ODBOR MEDŽLISA

Član 32.

Odbor medžlisa je izvršni organ Islamske zajednice na području medžlisa.

Broj članova odbora medžlisa određuje se prema broju pripadnika Islamske zajednice na području medžlisa i ne može biti manji od pet niti veći od devet.

Glavni imam medžlisa je član odbora medžlisa po položaju u okviru predviđenog broja članova odbora medžlisa.

Odbor medžlisa:

1. organizuje vršenje vjerskih obreda i vjerske pouke,
2. izvršava odluke i sprovodi uputstva viših organa Islamske zajednice,

3. stara se o izgradnji i održavanju džamija, mesdžida, mekteba, te čuvanju mezarlika, turbeta i druge imovine Islamske zajednice,

4. osigurava sredstva za funkcionisanje Islamske zajednice prikupljanjem redovnih doprinosa i drugih priloga i prihoda u jedinstveni fond i isplaćuje plate službenicima na svom području,

5. stara se o uslovima i potrebama vjerskog života na području medžlisa,

6. nadzire rad džematskih odbora i daje im uputstva za rad,

7. brine se o imovini Islamske zajednice,

8. upravlja vakufima i drugom imovinom u skladu sa odredbama Ustava i drugih propisa Islamske zajednice,

9. daje prijedloge za postavljenje i razrješenje imama, hatiba i muallima,

10. vodi neposredan nadzor nad radom svojih službenika,

11. donosi budžet i završni račun i dostavlja ih na odobrenje Mešihatu,

12. blagovremeno ispunjava svoje materijalne obaveze prema Mešihatu i podnosi mu izvještaj o svom radu.

Predsjednik odbora medžlisa predsjedava skupštinom medžlisa, rukovodi radom odbora medžlisa i predstavlja medžlis u administrativnim i imovinskim poslovima.

Član 33.

Kada Mešihat utvrdi da odbor medžlisa ne obavlja svoje djelatnosti u skladu sa Ustavom i drugim propisima Islamske zajednice, donijeće odluku o njegovom raspuštanju i naložiti skupštini medžlisa da izabere novi odbor medžlisa u roku od 30 dana.

Do izbora novog odbora medžlisa poslove će obavljati povjereništvo od tri člana, koje imenuje Mešihat.

Član 34.

Glavni imam se brine o vjerskom životu na području medžlisa i odgovoran je za rad imama, hatiba i muallima.

Glavni imam predstavlja medžlis u stvarima vjere.

Glavnog imama postavlja, premješta i razrješava dužnosti Mešihat uz mišljenje nadležnog muftije.

3. MUFTIJSTVO

Član 35.

Muftijstvo je područna organizaciona jedinica Islamske zajednice.

Član 36.

Na području Islamske zajednice postoje četiri muftijstva:

- Muftijstvo sandžačko za područje Sandžaka sa sjedištem u Novom Pazaru,
- Muftijstvo preševsko za područje Preševske doline sa sjedištem u Preševu,
- Muftijstvo beogradsko za područje Centralne Srbije sa sjedištem u Beogradu i
- Muftijstvo novosadsko za područje Vojvodine sa sjedištem u Novom Sadu.

Član 37.

Organi muftijstva su: skupština muftijstva, ulemaime-džlis i muftija.

SKUPŠTINA MUFTIJSTVA

Član 38.

Skupština muftijstva je predstavnički organ Islamske zajednice na području muftijstva.

Skupštinu muftijstva čine: predstavnici medžlisa, predsjednici medžlisa, glavni imami i rukovodioci obrazovno-odgojnih ustanova Islamske zajednice sa područja muftijstva.

Broj članova skupštine muftijstva ne može biti manji od 15 a veći od 35.

Predstavnike medžlisa za skupštinu muftijstva bira skupština medžlisa iz reda svojih članova.

Broj predstavnika medžlisa u skupštini muftijstva utvrđuje se shodno preostalom broju mjesta u skupštini nakon imenovanja članova skupštine muftijstva po položaju.

Broj članova skupštine muftijstva utvrđuje Sabor.

Član 39.

Skupština muftijstva:

- bira i razrješava članove ulemaimedžlisa,
- inicira izbor i razrješenje muftije za područje svog muftijstva,
- daje opšte smjernice za rad organa medžlisa,
- analizira godišnje izvještaje o radu organa medžlisa,
- usvaja godišnji izvještaj o radu ulemaimedžlisa,
- utvrđuje strategiju i plan razvoja Islamske zajednice na području muftijstva i isti dostavlja Saboru na usvajanje.

Član 40.

Skupština muftijstva iz svojih redova bira predsjednika, potpredsjednika i sekretara.

Skupština muftijstva radi u sjednicama i odluke donosi natpolovičnom većinom prisutnih članova.

Sjednice skupštine muftijstva se održavaju po potrebi, a najmanje jednom godišnje.

Sjednice saziva i njima predsjedava predsjednik skupštine muftijstva.

Predsjednik skupštine muftijstva obavezno zakazuje sjednicu skupštine na zahtjev 1/3 članova skupštine ili na zahtjev muftije.

ULEMAIMEDŽLIS

Član 41.

Ulemaimedžlis je izvršni organ Islamske zajednice na području muftijstva.

Broj članova ulemaimedžlisa ne može biti manji od 5 a veći od 15.

Odluku o broju članova ulemaimedžlisa donosi Sabor.

Glavni imami medžlisa, rukovodioci obrazovno-odgojnih ustanova Islamske zajednice, predsjednik Udruženja uleme za područje muftijstva, članovi su ulemaimedžlisa po položaju.

Članove ulemaimedžlisa bira skupština muftijstva na prijedlog muftije.

Za članove ulemaimedžlisa mogu biti birani isključivo dokazani alimi sa područja muftijstva.

Član 42.

Ulemaimedžlis na svom području:

- planira i nadzire vršenje vjerskih obreda i vjerske pouke,
- izvršava odluke i sprovodi uputstva Sabora i Mešihata,
- vrši nadzor izgradnje i održavanja džamija, mesdžida, mekteba i drugih objekata i imovine Islamske zajednice,
- nadzire rad odbora medžlisa,
- brine se o zaštiti i unapređenju imovine Islamske zajednice,
- nadzire upravljanje vakufima i drugom imovinom Islamske zajednice,
- pokreće inicijativu za osnivanje obrazovno-odgojnih i drugih ustanova Islamske zajednice,
- daje mišljenje u vezi sa budžetom i završnim računom medžlisa i dostavlja ga Mešihatu.

Član 43.

Radom ulemaimedžlisa rukovodi i njime predsjedava muftija.

MUFTIJA

Član 44.

Muftija je glavni vjerski organ na području muftijstva.

Član 45.

Muftiju postavlja, premješta i razrješava dužnosti Sabor na prijedlog Mešihata.

Za muftiju može biti imenovan alim koji je svojim poznavanjem islamskog učenja i svojim ponašanjem stekao ugled među pripadnicima Islamske zajednice, koji posjeduje visoko islamsko obrazovanje i najmanje tri godine rada u Islamskoj zajednici.

Muftija predstavlja Islamsku zajednicu u stvarima vjere na području muftijstva, te:

- tumači islamske norme i fetve,
- predlaže skupštini muftijstva izbor i razrješenje članova ulemamedžlisa,
- daje mišljenje za postavljenje i razrješenje imama, hatiba, muallima i muderrisa,
- nadzire rad imama, hatiba, muallima i muderrisa,
- stara se o zaštiti vjerskih prava muslimana,
- brine se o uslovima za izvršavanje islamskih dužnosti,
- stara se o izvršavanju odluka i uputa viših organa Islamske zajednice,
- predlaže postavljenje, razrješenje i premještaj glavnog imama,
- daje mišljenje za imenovanje i vrši nadzor rada nastavnika vjerske nastave u školama,
- daje mišljenje o kupoprodaji nepokretne imovine, njenom davanju pod zakup drugim pravnim i fizičkim licima, te adaptaciji vjerskih objekata,
- daje saglasnost za održavanje vjerskih manifestacija na svom području.

Član 46.

Sabor svake četiri godine potvrđuje postavljenje muftije, na prijedlog Mešihata.

Član 47.

Muftija polaže zakletvu pred predsjednikom Mešihata i u radu je odgovoran Mešihatu.

4. MEŠIHAT

Član 48.

Mešihat je najviši vjerski i administrativni organ u Islamskoj zajednici.

Član 49.

Mešihat se sastoji od predsjednika i četrnaest članova.

Član 50.

Članovi Mešihata po položaju su: muftije, predsjednik Sabora, dekan islamskog fakulteta, direktor medrese i predsjednik Udruženja uleme.

Član 51.

Članove Mešihata bira Sabor na prijedlog predsjednika Mešihata.

Član 52.

Mandat članova Mešihata traje pet godina.

Član 53.

Područja djelatnosti Mešihata su:

- organizacija vjerskog života,
- mearifski poslovi,
- izgradnja i održavanje objekata Islamske zajednice,
- saradnja sa islamskim organizacijama i ustanovama u svijetu,
- administrativno-pravni poslovi,
- privredno-finansijski poslovi i
- organizacija i rad organa i ustanova Islamske zajednice u dijaspori.

Član 54.

Mešihat:

1. brine o cjelokupnom vjerskom životu i o utemeljenosti svih djelatnosti u Islamskoj zajednici na načelima Šerijata,
2. rukovodi svim poslovima Islamske zajednice,
3. izvršava odluke Sabora i priprema njegovo zasjedanje,
4. vrši nadzor nižih organa, institucija i ustanova na svom području,
5. stara se o opštoj organizaciji vjerske pouke,
6. organizuje prikupljanje sredstava zekata, sadekatu-l-fitra i prihoda od kurbanskih kožica, te upravlja fondom "Bejtu-l-mal",
7. organizuje izvršavanje vjerskih obreda hadža i umre,
8. predlaže Saboru finansijski plan i završni račun i sprovodi njegovo izvršavanje,
9. postavlja, premješta i razrješava glavne imame, imame, hatibe, muallime, vaize i muezine u glavnim džamijama, kao i administrativne službenike,

10. postavlja, premješta i razrješava dekane, direktore, nastavnike i ostale službenike islamskih obrazovnih, odgojnih i drugih ustanova,

11. izdaje rješenja o upisu u registar islamskih odgojno-obrazovnih i drugih ustanova i organizacija,

12. odobrava nastavne planove i programe islamskih obrazovnih ustanova, te programe i udžbenike za vjersku nastavu,

13. osigurava zaštitu vjerskih prava muslimana,

14. uspostavlja i održava neposredne veze sa islamskim zajednicama,

15. koordinira i nadzire rad muftija,

16. potvrđuje finansijske planove i završne račune odbora medžlisa,

17. daje odobrenje za izgradnju i opravke objekata Islamske zajednice,

18. odobrava promjene namjene korišćenja i eventualno rušenje dotrajalih objekata Islamske zajednice,

19. imenuje disciplinsko vijeće i disciplinskog tužioca,

20. donosi konačna rješenja po žalbama na odluke nižih organa, izuzev odluke disciplinskog vijeća,

21. podnosi izvještaj o svom radu Saboru,

22. usvaja izvještaje nižih organa,

23. odobrava kupovinu, prodaju ili zamjenu nepokretne imovine Islamske zajednice,

24. donosi odluke o prihvatanju osnivanja vakufa i promjeni njegove namjene,

25. nadzire pravilnost, ekonomičnost i svrsishodnost upravljanja imovinom Islamske zajednice,

26. verifikuje izbor članova odbora medžlisa na prijedlog Centralne izborne komisije,

27. redovno i na odgovarajući način obavještava organe, institucije i pripadnike Islamske zajednice o svom radu i donešenim odlukama,

28. donosi propise o nošnji i obilježjima vjerskih službenika Islamske zajednice.

Član 55.

U hitnim slučajevima Mešihat donosi odluke iz nadležnosti Sabora iz člana 78, osim odluka iz tački 1, 2, 3, 4, 5, 8 i 10.

O svim odlukama donijetim na način predviđen u prethodnom stavu, Mešihat je dužan da obavijesti Sabor na prvom redovnom zasijedanju radi usvajanja.

Član 56.

Mešihat može po pravu nadzora poništiti odluku nižih organa Islamske zajednice ukoliko je takva odluka u suprotnosti sa šeriatskim propisima, interesima Islamske zajednice i odredbama ovog Ustava.

Član 57.

Mešihat radi u sjednicama, a odluke donosi ako sjednici prisustvuje dvotrećinska većina članova Mešihata.

Mešihat donosi odluke većinom glasova prisutnih članova.

Član 58.

Sjednice Mešihata održavaju se po ukazanoj potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca.

Član 59.

Sjednice Mešihata saziva i njihovim radom predsjedava predsjednik Mešihata, a u njegovoj odsutnosti ili spriječenosti potpredsjednik kojeg on ovlasti.

Član 60.

Na sjednicama Mešihata vodi se zapisnik koji sadrži sljedeće podatke:

- datum i mjesto održavanja sjednice,
- broj prisutnih i odsutnih članova Mešihata,
- dnevni red sjednice,
- podatke o prijedlozima i sadržaju diskusije,
- podatke o donijetim odlukama, navodeći tačno da li je odluka donijeta jednoglasno ili većinom glasova.

U zapisnik sa sjednice Mešihata moraju se unijeti izdvojena mišljenja pojedinih članova u vezi donijetih odluka.

Član 61.

Mešihat može imati stalne i povremene komisije.

Član 62.

Prava i dužnosti organa, postupak u načinu zasnivanja i prestanak radnog odnosa radnika u organima Islamske zajednice, kao i disciplinsku i materijalnu odgovornost, utvrđuje Mešihat posebnim aktom.

Prava i obaveze radnika vjerskih ustanova navedenih u prethodnom stavu ovog člana uređuju se Pravilnikom o sistematizaciji i analitičkoj procjeni radnih mjesta, u skladu sa ovim Ustavom.

5. PREDsjedNIK MEŠIHATA – GLAVNI MUFTIJA

Član 63.

Predsjednik Mešihata je glavni muftija Islamske zajednice.

Predsjednik Mešihata predstavlja Islamsku zajednicu u zemlji i inostranstvu.

Član 64.

Za predsjednika Mešihata mogu biti kandidovani istaknuti alimi koji posjeduju visoko islamsko obrazovanje i najmanje pet godina rada u Islamskoj zajednici, čije je ponašanje, kao i ponašanje članova uže porodice, u skladu sa islamskim propisima, te da su dobri poznavaoци arapskog jezika.

Član 65.

Način kandidovanja i ostala procedura u vezi izbora predsjednika Mešihata reguliše se posebnom odlukom Sabora u skladu sa ovim Ustavom.

Član 66.

Predsjednika Mešihata bira i razrješava tijelo koje sačinjavaju: članovi Sabora, muftije, glavni imami, dekani, direktori i muderrisi obrazovnih ustanova u Islamskoj zajednici.

Odluka o izboru predsjednika Mešihata donosi se većinom glasova ukupnog broja članova biračkog tijela iz prethodnog stava.

Ako je na listi više kandidata, pa ni jedan kandidat ne dobije potrebnu većinu iz prethodnog stava, glasanje se ponavlja onoliko puta koliko je kandidata na listi, s tim što se na svakom ponovljenom glasanju eliminiše kandidat sa najmanjim brojem glasova.

Ukoliko ni poslije ponovljenog glasanja niko od kandidata ne dobije potrebnu većinu, čitav postupak se ponavlja.

Član 67.

Mandat predsjednika Mešihata traje pet godina.

Član 68.

Predsjednik Mešihata se stara o dosljednoj primjeni šeriatskih propisa i ovog Ustava.

Član 69.

Predsjednik Mešihata priprema sjednice Mešihata i potpisuje sva akta, rješenja donijeta na osnovu odluke Mešihata, stara se o izvršenju odluka Mešihata i predstavlja Mešihat pred vjerskim, kulturnim, državnim i drugim organima.

Član 70.

Predsjednik Mešihata vodi posebnu brigu o pravilnom materijalnom i finansijskom poslovanju Mešihata.

Tekuće poslove iz nadležnosti Mešihata vrši predsjednik u skladu sa ovim Ustavom.

Član 71.

U hitnim slučajevima predsjednik Mešihata donosi odluke iz nadležnosti Mešihata i podnosi ih Mešihatu na usvajanje na prvoj narednoj sjednici.

Član 72.

Predsjednik Mešihata predlaže reisu-l-ulemi izdavanje murasele muftijama.

Predsjednik Mešihata izdaje murasele muderrisima, imamima i hatibima.

Član 73.

Predsjednik Mešihata može imenovati jednog ili više potpredsjednika iz reda članova Mešihata.

Član 74.

Predsjednik Mešihata za obavljanje vjerskih i stručnih poslova iz pojedinih oblasti može imenovati određeni broj savjetnika iz reda lica koja posjeduju znanje i sposobnost za obavljanje datih poslova.

Član 75.

Funkcija predsjednika Mešihata je plaćena.

Visinu plate predsjednika i ostalih zaposlenih u Mešihatu utvrđuje Mešihat u skladu sa Pravilnikom o platama zaposlenih. Članovi Mešihata imaju pravo na dnevnice i putne troškove. Visinu dnevnica i putnih troškova određuje Sabor.

Član 76.

Predsjednik Mešihata za svoj rad odgovara Saboru.

6. SABOR

Član 77.

Sabor je najviši predstavnički i zakonodavni organ Islamske zajednice.

Član 78.

Sabor:

1. donosi Ustav Islamske zajednice i druge opšte propise,
2. raspravlja i odlučuje o svim poslovima Islamske zajednice,
3. određuje smjernice za sve organe Islamske zajednice,
4. učestvuje u izboru predsjednika Mešihata u izbornom tijelu formiranom za njegov izbor,
5. bira i razrješava članove Mešihata,
6. imenuje i razrješava muftije,
7. osniva ustanove i institucije Islamske zajednice i donosi propise o njihovom radu,
8. donosi finansijski plan i odobrava završni račun Mešihata,
9. donosi propise o upravljanju vakufima,
10. razmatra i odobrava izvještaj Mešihata o njegovom radu,
11. imenuje stalne i povremene komisije,
12. donosi propise o taksama za administrativne radnje u Islamskoj zajednici,
13. imenuje Više disciplinsko vijeće.

Član 79.

Zasijedanja Sabora su redovna i vanredna.

Redovno zasijedanje Sabora saziva se jednom godišnje.

Vanredno zasijedanje Sabora saziva se kada se ukaže potreba, na zahtjev predsjednika Mešihata ili najmanje 1/3 članova Sabora.

Zasijedanje saziva predsjednik Sabora.

Član 80.

Broj članova Sabora utvrđuje Sabor po međžlisima srazmjerno broju muslimana u odnosu 1:10.000.

Član 81.

Za člana Sabora može biti biran svaki pripadnik Islamske zajednice koji živi na području Islamske zajednice i ima najmanje 18 godina života.

Kandidat za člana Sabora treba da je po svojoj islamskoj i moralnoj ispravnosti dostojan i po svom opštem obrazovanju sposoban da vrši funkciju člana Sabora.

Član 82.

Članove Sabora biraju skupštine međžlisa koje čine predstavnici svih džemata na području jednog međžlisa.

Član 83.

Mandat članova Sabora traje četiri godine.

Novi izbori za Sabor raspisuju se prije isteka mandata Sabora.

Izbore raspisuje Mešihat, koji ujedno utvrđuje datum i mjesto održavanja izbora. To se po pravilu obavlja u određenom roku u svim izbornim jedinicama, a najkasnije u roku od 60 dana od raspisivanja izbora.

Član 84.

Izborima rukovodi Centralna izborna komisija koju imenuje Mešihat.

Član 85.

Izbori za članove Sabora održavaju se po medžlisima.

Član 86.

Sabor radi u zasijedanjima, a odluke donosi većinom glasova. Odluke su valjane ako je na zasijedanju prisutno najmanje 2/3 članova.

Član 87.

Sabor bira predsjednika, tri potpredsjednika i sekretara Sabora na konstituirajućem zasijedanju.

Pri izboru predsjednika i potpredsjednika Sabora potrebno je imati u vidu zastupljenost svih muftijstava.

Član 88.

Predsjednik Sabora priprema i saziva zasijedanje Sabora i predsjedava njime. U slučaju njegove spriječenosti da vodi zasijedanje, zasijedanjima predsjedava jedan od potpredsjednika Sabora, kojeg ovlasti predsjednik Sabora.

Prijedlog dnevnog reda i pisani materijal u vezi dnevnog reda zasijedanja Sabora dostavlja se članovima Sabora najmanje 7 dana prije održavanja zasijedanja.

Član 89.

Zasijedanje Sabora je javno. Sabor može odlučiti, kada to zahtijevaju interesi Islamske zajednice, da se zasijedanje ili dio zasijedanja održi uz isključenje javnosti.

Član 90.

Način svog rada Sabor utvrđuje Poslovníkom o radu Sabora, koji donosi na prvom ili na jednom od narednih zasijedanja.

Na zasijedanjima Sabora vodi se zapisnik. Zapisnik vodi sekretar Sabora.

Član 91.

Funkcija predsjednika, potpredsjednika, sekretara i članova Sabora je počasna.

U vrijeme zasijedanja Sabora, troškove prijevoza, noćenja i ishrane lica iz prethodnog stava snosi Mešihat.

Član 92.

Sva službena i ostala akta koja donosi Sabor, potpisuje predsjednik Sabora.

III SLUŽBENICI ISLAMSKE ZAJEDNICE

Član 93.

Vjerske i vjersko-prosvjetne poslove u okviru Islamske zajednice obavljaju: muftije, muderrisi, glavni imami, imami, hatibi, vaizi, nastavnici vjerske nastave, mualimi (mualime) i muezini džamija.

Muftija je glavno vjersko lice Islamske zajednice na području muftijstva. Za muftiju može biti imenovano lice koje ima visoko islamsko obrazovanje i najmanje tri godine rada u Islamskoj zajednici.

Muderris je predavač vjerskog predmeta u medresi ili na islamskom fakultetu.

Glavni imam je vodeće vjersko lice na području određenog medžlisa čiji je zadatak da usmjerava i usklađuje rad džematskih imama i organizuje vjerski život na tom području.

Imam je vjersko lice ovlašćeno od strane Islamske zajednice da na području određenog džemata, pri vojsci ili nekoj drugoj javnoj ustanovi predvodi skupne vjerske obrede (ibadet), organizuje druge vjerske aktivnosti i kao vjerski autoritet razvija islamsku svijest i moral među muslimanima.

Hatib je vjersko lice koje posjeduje ovlašćenje nadležnog organa Islamske zajednice za držanje hutbi u okviru džume i bajram-namaza.

Vaiz je lice ovlašćeno da putem prikladnih vazova objašnjava islamsko učenje i radi na vjersko-kulturnom uzdizanju muslimana.

Nastavnik vjerske nastave je lice ovlašteno za održavanje islamske vjeronauke u osnovnim i srednjim školama.

Muallim (muallima) je vjersko lice koje vrši vjersko poučavanje i obrazovanje muslimana u vjerskim, prosvjetnim i odgojnim ustanovama.

Muezin u džamiji je lice sa vjerskim obrazovanjem koje pomaže imamu pri vršenju skupnih vjerskih obreda i drugih vjerskih poslova vezanih za džamiju.

Član 94.

Za rješavanje svojih staleških pitanja vjerski službenici osnivaju udruženja u okviru Islamske zajednice.

Član 95.

Administrativne i stručne poslove obavljaju lica koja rade na upravno-pravnom, finansijskim i drugim zadacima u organizacijama, ustanovama i institucijama Islamske zajednice.

Član 96.

Nastavno-naučne i odgojne poslove obavljaju lica koja rade u islamskim školama, islamskim fakultetima, islamskim institutima, islamskim naučno-istraživačkim centrima, islamskim predškolskim ustanovama i dječijim vrtićima, te drugim sličnim ustanovama.

Član 97.

Svim službenicima prestaje služba u Islamskoj zajednici kada ispune zakonske uslove za penzionisanje.

Član 98.

Disciplinska odgovornost službenika Islamske zajedni-

ce postoji u slučaju:

- kršenja islamskih normi ponašanja i propisa Islamske zajednice,
- neizvršavanja ili neurednog izvršavanja radnih zadataka.

Materijalna odgovornost postoji u slučaju prouzrokovanja štete namjerno ili krajnjom nepažanjom.

Postupak za utvrđivanje materijalne i disciplinske odgovornosti reguliše se posebnim propisima.

IV USTANOVE ISLAMSKJE ZAJEDNICE

Član 99.

Odgojno-obrazovne, humanitarno-socijalne, izdavačke, informativne, zdravstvene i privredno-finansijske djelatnosti u Islamskoj zajednici obavljaju se u ustanovama Islamske zajednice.

Član 100.

Rukovodeće dužnosti u ustanovama Islamske zajednice povjeravaju se osobama koje uživaju ugled u svom džematu i ustanovi u kojoj rade, koje posjeduju odgovarajuće znanje i koje imaju organizacione sposobnosti.

Član 101.

U okviru Islamske zajednice mogu se osnivati udruženja. Rad udruženja uređuje se statutom. Statut donosi skupština udruženja, a potvrđuje ga Sabor.

V IMOVINA ISLAMSKE ZAJEDNICE

Član 102.

Imovinu Islamske zajednice čine vakufska dobra i druge stvari, prava i novčana sredstva.

Član 103.

Imovina služi Islamskoj zajednici za djelatnosti kojima se postiže cilj Islamske zajednice i ne može se koristiti za druge svrhe.

Član 104.

Imovina Islamske zajednice stiče se od:

- vakufskih dobara i druge pokretne i nepokretne imovine Islamske zajednice,
- redovnih doprinosa,
- zekata, sadekatu-l-fitra i kurbana,
- prihoda od organizacije hadža i umre,
- prihoda organizacija i ustanova Islamske zajednice koje ostvaruju dobit,
- fondova,
- preduzeća i drugih oblika privređivanja,
- poklona, vasijjeta i drugih prihoda i priloga.

Član 105.

Islamska zajednica ima pravo da osniva preduzeća i druge oblike privređivanja radi sticanja materijalnih sredstava za obavljanje svoje djelatnosti.

Član 106.

Svako fizičko i pravno lice može u duhu šeriatskih propisa uvakufiti imovinu.

Vakufska dobra su po svojoj prirodi neotuđiva.

Mešihat može donijeti odluku da se vakufsko dobro zamijeni za dobro drugog lica, ukoliko putem svoje komisije pouzdano utvrdi da je ovakva zamjena nesumnjivo u interesu vakufa. Ovakva odluka će biti valjana ako za nju na sjednici Mešihata glasa najmanje 2/3 prisutnih članova.

Član 107.

Vakufskom imovinom upravljaju organi i ustanove Islamske zajednice pod nadzorom Mešihata.

U upravljanju vakufskom imovinom primjenjuju se odredbe vakufname i vasijjeta.

Džamije su posebna vakufska dobra, te su kao takve isključivo svojina Islamske zajednice, kojima upravljaju nadležni organi Islamske zajednice.

Svi vakufski objekti po svojoj prirodi i karakteru imaju status službenih prostorija.

Član 108.

Zekat, sadekatu-l-fitr i kurbani čine fond "Bejtu-l-mal".

Upravljanje fondom "Bejtu-l-mal" propisuje se posebnim aktom, kojeg donosi Sabor.

VI FINANSIRANJE

Član 109.

Prihodi za rad Sabora, Mešihata i njihovih ustanova obezbjeđuju se iz:

- sredstava koja osiguravaju odbori međzlisa u odnosu na budžet odbora, 5% od namijenjenih stavki, koje će biti precizirane posebnom odlukom Mešihata,
- zekata i sadekatu-l-fitra,
- prihoda od kurbanskih koža,
- prihoda od izdavačkih djelatnosti,
- prihoda od organizacije hadža i umre,
- dotacija,
- poklona,
- dobrovoljnih priloga,
- prihoda preduzeća i drugih oblika privređivanja i
- drugih izvora.

Član 110.

Finansijsko poslovanje organa Islamske zajednice obavlja se donošenjem budžeta.

Budžet sadrži pregled prihoda po vrstama i visini, pregled po organima, ustanovama, namjeni, kao i finansijske propise o izvršenju budžeta.

Član 111.

Budžet Mešihata donosi Sabor na prijedlog Mešihata, budžet odbora međzlisa donosi odbor uz prethodnu saglasnost Mešihata.

Prilikom podnošenja svog budžeta odbor medžlisa je dužan da istovremeno dostavi i specifikaciju imovine, obaveza i potraživanja odbora, kao i jedan primjerak platnog spiska, odnosno registar mjesečnih primanja.

Član 112.

Bliže propise o izradi budžeta i završnog računa, kao i propisa o finansijsko-materijalnom poslovanju svih organa Islamske zajednice, donosi Mešihat.

Član 113.

Svaka ustanova Islamske zajednice donosi svoj budžet, koji odobrava Mešihat.

Član 114.

Budžet se donosi za jednu kalendarsku godinu. Ako se budžet ne bude donio na vrijeme, vrši se privremeno finansiranje u visini budžetskih sredstava iz prethodne godine, ali ne za duže od tri mjeseca.

Odliku o privremenom finansiranju donosi Mešihat.

Budžetska godina računa se od 1. januara do 31. decembra.

Član 115.

Ako se u toku budžetske godine ukaže potreba za izmjenom budžeta, o tome će odlučivati organi koji su nadležni za donošenje budžeta, vodeći pri tome računa o uravnoteženosti budžetskih prihoda i rashoda.

Član 116.

Budžetskim sredstvima upravlja računovođa po nalogu naredbodavca.

Računovođa je za svoj rad odgovoran naredbodavcu i organu koji je donio budžet.

Član 117.

Završni račun o izvršenju budžeta Mešihata podnosi se Saboru na odobrenje.

Završni račun o izvršenju budžeta odbora međžlisa odobrava Mešihat.

Odbor međžlisa je dužan da Mešihatu dostavi svoj završni račun do 31. marta tekuće godine.

Završni račun Sabora odobrava Sabor na prvom zasjedanju tekuće godine za prethodnu budžetsku godinu.

Član 118.

Mešihat je dužan da vrši pregled finansijsko-materijalnog poslovanja kod svih organa i vjerskih ustanova.

Nalog za vršenje pregleda izdaje predsjednik Mešihata. Izvještaj o poslovanju organa i vjerskih ustanova Mešihat razmatra na svojoj prvoj sjednici.

Ako se na osnovu izvještaja o izvršenom pregledu utvrdi da ima nepravilnosti i zloupotreba u finansijsko-materijalnom poslovanju i da je prouzrokovana materijalna šteta organu ili ustanovi Islamske zajednice, Mešihat je dužan da preduzme potrebne mjere do nadoknade štete od strane odgovornih lica koja su prouzrokovala štetu.

VII UPRAVLJANJE VAKUFIMA I DRUGOM IMOVINOM

Član 119.

Vakufima upravljaju organi i ustanove Islamske zajednice u skladu sa šeriatskim propisima te pravilima koja donosi Mešihat.

Član 120.

Novac dobijen od prodaje nepokretne vakufske imovine mora se uložiti u neku drugu nepokretnu imovinu.

Nadležni organ ili ustanova je dužna da se pridržava odredaba vakufname, prema postojećim tradicijama (teamuli kadim).

Nijedna kupoprodaja nepokretne imovine ne može se vršiti bez mišljenja nadležnog muftije i prethodne saglasnosti Mešihata.

Član 121.

Organi i institucije Islamske zajednice kod kojih se nalazi nepokretna imovina na korišćenje staraju se o njenom održavanju i pravilnom korišćenju.

Član 122.

Davanje nepokretne imovine pod zakup drugim pravnim i fizičkim licima vrši se javnim nadmetanjem, o čemu odlučuje Mešihat uz mišljenje nadležnog muftije.

Član 123.

Adaptacija vjerskih objekata, odnosno opravka radnih sredstava, vrši se na osnovu pisanog prijedloga o potrebi adaptacije-opravke i predračunske vrijednosti tih radova.

Adaptacija-opravka objekata i sredstava povjerava se licu ili preduzeću putem pisanih ponuda ili neposrednom pogodbom, ako iznos ne prelazi visinu koju odredi odgovarajući organ.

Obračun i isplata za izvršene radove na adaptaciji-opravci vrši se nakon tehničkog pregleda izvršenih radova od strane komisije koja sastavlja zapisnik o obavljenom pregledu.

U toku izvođenja radova, izvođaču radova može se uplatiti na žiro-račun ugovoreni iznos u vidu akontacije u skladu sa obimom izvršenih radova.

Adaptacija vjerskih objekata može se vršiti isključivo nakon pribavljene pisane saglasnosti Mešihata uz mišljenje nadležnog muftije.

Član 124.

Prilikom davanja imovine pod zakup putem javnog nadmetanja ili kada se vrši adaptacija objekata preko pisanih ponuda, vodi se zapisnik u koji se unosi: datum, ime objekta, tok nadmetanja i utvrđivanje najpovoljnijih ponuda za davanje pod zakup ili za adaptaciju, odnosno popravku.

Član 125.

Nijedna kupoprodaja ili zamjena nepokretne imovine ne može se vršiti bez saglasnosti Mešihata.

Ugovor o kupoprodaji ili zamjeni nepokretne imovine koji se zaključuje bez prethodne saglasnosti Mešihata, ništavan je.

Član 126.

Ako poništeni ugovor prouzrokuje materijalne štete Islamskoj zajednici, odgovorno lice je dužno da nadoknadi prouzrokovanu štetu.

Član 127.

Ugovor o kupoprodaji, zamjeni, davanju pod zakup kao i o adaptaciji objekata, zaključuje odbor međlisa, odnosno Mešihat ili nadležna vjerska ustanova. Ugovor potpisuje predsjednik organa ili direktor ustanove koji je zaključio ugovor.

Član 128.

Kupoprodaja pokretne imovine vrši se neposrednom pogodbom.

O načinu prodaje pokretne imovine odlučuje odgovarajući organ.

Za svaku kupovinu pokretne imovine potrebno je da u budžetu ili fondovima imaju za to obezbijeđena sredstva.

Član 129.

Pokretne stvari koje imaju kulturnu i istorijsku vrijednost, ili predstavljaju spomenik kulture, ne mogu se otuđivati ili pokloniti.

Član 130.

Nadležni organ ili ustanova vodi evidenciju o pokretnoj imovini na svom području.

Nadležni organ ili ustanova vodi knjigu inventara poje-

dinačno za svaku džamiju sa podacima o vremenu kada je nabavljen inventar, vrijednosti stvari, načinu nabavke, kratak opis i približnu pojedinačnu vrijednost tih stvari.

Svaka kupljena ili na drugi način dobijena stvar mora se odmah uvesti u knjigu inventara.

Na kraju svake kalendarske godine nadležni organ ili ustanova vrši popis čitave pokretne imovine na svom području sa svim podacima iz knjige evidencije.

Jedan primjerak popisa imovine nadležni organ ili ustanova je dužna dostaviti Mešihatu.

Član 131.

O čuvanju i održavanju inventara i stvari od vrijednosti u džamijama staraju se: imami, predsjednici džematskih odbora i muezini džamija.

Za stvari od posebne vrijednosti, Mešihat određuje poseban način njihovog čuvanja.

Član 132.

Organi Islamske zajednice se obavezuju da pokretnu imovinu osiguraju kod organizacija za osiguranje imovine.

Organi Islamske zajednice su obavezni preduzeti sve potrebne mjere radi čuvanja pokretne i nepokretne imovine iz svoje nadležnosti.

VIII IZBORNI SISTEM

Član 133.

Aktivno biračko pravo u Islamskoj zajednici ima svaki član Islamske zajednice koji je navršio 18 godina života.

Pasivno biračko pravo u Islamskoj zajednici ima svaki član Islamske zajednice koji je navršio 18 godina i koji izvršava svoje obaveze u džematu.

Član 134.

Izbori u Islamskoj zajednici vrše se glasanjem između više kandidata.

Komisija za izbore dužna je odbiti kandidaturu lica za koje se utvrdi da ne ispunjava uslove za izbor u organe Islamske zajednice.

U predstavničkim organima Islamske zajednice ne može biti više od 1/2 vjerskih službenika, niti manje od 1/3.

Član 135.

Izabrani organi Islamske zajednice obavljaju svoju dužnost i poslije isteka mandata, sve do izbora, odnosno, konstituisanja novih organa.

Član 136.

Nosioci dužnosti u predstavničkim i izvršnim organima Islamske zajednice imaju pravo na podnošenje ostavke.

Nosilac dužnosti u organima Islamske zajednice opoziva se ili razrješava dužnosti kada se utvrdi:

- da su njegovo ponašanje i rad u suprotnosti sa islamskim normama i interesima Islamske zajednice,
- da radi suprotno propisima i odlukama organa Islamske zajednice,
- da ne izvršava osnovne obaveze na mjestu za koje je izabran, odnosno imenovan,
- da je svoj položaj zloupotrijebio,
- da je nesposoban da obavlja svoju dužnost.

IX PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 137.

Sva normativna akta Islamske zajednice obavezno se moraju uskladiti sa odredbama ovog Ustava u roku od šest mjeseci od dana usvajanja istog.

Član 138.

Ustav Islamske zajednice može se promijeniti u potpunosti ili putem ustavnih amandmana.

Prijedlog za promjenu Ustava može podnijeti 1/3 članova Sabora, 1/2 članova Mešihata ili predsjednik Mešihata.

Odluku o izmjeni Ustava donosi Sabor ili Mešihat.

Nacrt akta o promjeni Ustava stavlja se na javnu raspravu, koja ne može trajati kraće od 30 dana, nakon koje Mešihat utvrđuje prijedlog akta o promjeni Ustava i dostavlja ga Saboru.

Član 139.

Islamska zajednica može sklapati ugovore kojima se određuje pravni okvir odnosa Islamske zajednice i države.

Prijedlog ugovora, koji ispred Islamske zajednice potpisuje predsjednik Mešihata, odobrava Sabor.

Član 140.

Viši organi Islamske zajednice mogu ukinuti pojedinačne odluke nižih organa ukoliko one nisu u skladu sa propisima Islamske zajednice.

Član 141.

Konstituisanjem organa izabranih i imenovanih u skladu sa ovim Ustavom, prestaje mandat dosadašnjim organima.

Član 142.

Sabor daje autentično tumačenje odredaba ovog Ustava.

Član 143.

Ovaj Ustav stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u "Glasu islama".

PREDSJEDNIK SABORA

Hajro ef. Tutić

